

8. Телячук В. П. Сходінками творчості. Методика ТРВЗ у початковій школі / В. П. Телячук, О. В. Лесіна. – Харків, 2007. – 112 с.
9. Тихомирова И.И. Использование интерактивных методов обучения в высшем учебном заведении / И.И. Тихомирова, Г.Ю. Тихомирова, Н.И. Лазаренко // Научные исследования и разработки молодых ученых. – 2015. – №3. – С. 76–79.

ОСОБЛИВОСТІ СПІВПРАЦІ ВЧИТЕЛЯ З БАТЬКАМИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Юлія Балинська, здобувач ступеня вищої освіти «магістр»

Науковий керівник: Л.В.Любчак, кандидат педагогічних наук, доцент

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)

FEATURES OF TEACHER COOPERATION WITH PARENTS OF YOUNGER PUPILS

Julia Balynska, master's student

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)

Анотація. У статті розкрито важливі аспекти змісту роботи вчителя з батьками молодших школярів. Подано основні вимоги до організації спілкування педагога з батьками, правила взаємодії з родинами. Наведено приклади традиційних і нетрадиційних форм співпраці вчителя з батьками. Виокремлено особливості співпраці педагога з батьками першокласників.

Ключові слова: сім'я, співпраця з батьками, молодший шкільний вік, форми роботи, організація спілкування.

Abstract. In the article the important aspects of the content of the teacher's work with the parents of the younger pupils are revealed. We presented the basic requirements to the organization of communication of the teacher with parents, rules of interaction with families. Examples of traditional and non-traditional forms of teacher-parent collaboration are provided. The peculiarities of the teacher's cooperation with the parents of the first-graders pupils are distinguished.

Key words: family, cooperation with parents, primary school age, forms of work, organization of communication.

Важливе місце у вихованні дітей молодшого шкільного віку займає співпраця школи та сім'ї. Таким чином відбувається залучення батьків до організації освітнього процесу. Саме від ефективності такої співпраці залежить результативність навчання і виховання дітей. Особливого значення у співпраці батьків і дітей належить педагогу. Адже за його активності та дієвої допомоги молодші школярі і батьки можуть продуктивно взаємодіяти.

Від тих зв'язків і взаємин, що виникнуть у першому класі, у початковий період, буде багато в чому залежати і вся наступна освітня робота. Зміст роботи вчителя з батьками першокласників визначається трьома основними завданнями:

- ознайомлення з досвідом сімейного виховання дітей з метою вивчення рівня підготовленості першокласників до школи; дотримання наступності між дошкільним сімейним і шкільним вихованням і перебування індивідуального підходу до кожної дитини;
- керування вихованням школярів у родині, надання допомоги батькам у правильній організації навчальної і творчої діяльності першокласника і його відпочинку;
- залучення батьків до організації виховної роботи у школі, класі [6].

Вчителю першого класу особливо необхідно за короткий термін вивчити учнів, познайомитися з батьками. Рекомендується провести для батьків круглі столи, вечори запитань і відповідей та ін., щоб відповісти на ті запитання, які їх цікавлять, наприклад: «Про організацію навчання першокласника в умовах НУШ»; «Навчальна робота першокласників і задачі батьків»; «Молодший школяр: вік і його особливості»; «Як допомогти першокласнику адаптуватись?»; «Виховання свідомої дисципліни у дітей в родині» та інші.

У першому-другому класі важливо заохочувати батьків познайомитися між собою, обмінятися адресами і телефонами, створити групи у соціальних мережах. Дуже важливо

вислухати батьків, дозволити їм говорити, навчити коректно висловлювати свої претензії школі, вчителю, керівникам школи, один одному.

Для батьків учнів початкової школи характерний більш високий рівень виховної активності і потреби у взаємодії зі школою. Вони часто приходять у школу, цікавляться своїми дітьми, їх проблемами, успішністю. І ці інтереси вчитель зобов'язаний задовольняти і давати батькам всю необхідну інформацію, яка їх цікавить. В сучасних умовах розвитку цифрових технологій інтереси батьків можна легко задовольнити, спілкуючись з ними також і дистанційно.

На основі аналізу наукових джерел ми можемо виділити основні вимоги до організації спілкування вчителя з батьками молодших школярів:

- починати розмову не з проблем дітей, а з загальних приємних питань, не поспішати вирішувати проблеми;
- показувати увагу всім батькам, цікавитися їхньою роботою, з розумінням ставитись до сімейних проблем;
- обговорити емоції, що виникають через школу, вчителів, дітей;
- уважно слухати і приймати те, що говорять батьки, не критикувати їхню думку, а намагатися зрозуміти, що дозволяє їм так думати;
- домовитися про загальні цілі і на батьківських зборах говорити про те, що важливо усім;
- приділяти обговоренню важливих питань стільки часу, скільки потрібно;
- дотримуватись принципу конфіденційності, інформувати батьків особисто, за допомогою листів або індивідуальних бесід.
- інформацію, призначену для батьків, не передавати через дітей або інших людей та ін.

[6]

Деякі вчителі складають програму роботи з батьками, у яку входить так зване навчання батьків. Для батьків проводяться курси, читаються лекції. У школах проводяться батьківські вечори поезії, виставки, батьки пишуть побажання своїм дітям. Ці заходи якнайкраще сприяють налагодженню тісних стосунків між учителем та батьками, а також між самими батьками та дітьми.

Для організації ефективного освітнього процесу початкової школи та родини вчитель повинен: добре знати і любити свого вихованця і свою роботу; свідомо прагнути досягти поставлених виховних цілей і задач; ефективно застосовувати виховні форми, методи і способи; уміти спілкуватися і взаємодіяти з родиною вихованця; піднімати авторитет батьків в очах учнів; передавати батькам наукові (педагогічні, психологічні, юридичні й інші) знання і педагогічний досвід; розвивати свої здібності і педагогічну майстерність [7].

У роботі з батьками учнів використовують різноманітні її форми. Серед традиційних виділяють: відвідування батьків удома; запрошення батьків до школи; день відкритих дверей для батьків у школі; класні батьківські збори; бесіди і лекції на педагогічну тематику; тематичні вечори і вечори запитань та відповідей; диспут; конференції та ін [5]. Зміст усіх форм роботи школи з родиною полягає в організації активної виховної взаємодії, спрямованого на всебічний розвиток підростаючого покоління.

В останнє десятиліття з'явилися інші форми виховної роботи з родинами, що передбачають активну співпрацю з батьками під час їх проведення. Це передусім: усні журнали; прес-конференції; зустрічі «за круглим столом»; батьківські університети; виконання батьками практичних завдань; ознайомлення з педагогічною літературою; перегляд фільмів на педагогічні теми; вечори сімейних традицій; виставки «Світ захоплень нашої сім'ї», прикладної, декоративної творчості, родинних альбомів, колекцій, випуск тематичних газет.

Однак, у роботі з сучасними молодими батьками більшість традиційних форм педагогічної просвіти є малоефективними. Останнім часом у навчальних закладах ефективно впроваджують у практику нетрадиційні форми роботи з батьками, а саме: педагогічний десант (виступи педагогів на підприємствах, в організаціях, офісах та ін.); дерево родоводу

(зустрічі поколінь); родинний міст (зустрічі з батьками та обговорення проблем виховання); народна світлиця (звернення до народних традицій); день добрих справ (спільна трудова діяльність педагогів, батьків і дітей); вечір великої розмови (участь педагогів, батьків, учнів в організації відпочинку, ігри, вистави та ін.); дискусійний клуб; клуб «Сімейних традицій»; сімейна скринька (з досвіду родинного виховання); аукціон ідей сімейної педагогіки; батьківський ринг (вирішення педагогічних ситуацій); батьківська школа (клуб, в якому проводяться диспути, обмін досвідом, випускаються газети, бюлетені та ін.); азбука родинного виховання (обговорення проблем виховання, виступи спеціалістів); дні довіри (консультації різних фахівців); сімейні свята у класі (спільні святкування днів народження дітей, календарних, народних свят) [8].

Отже, досягти мети у взаємодії з батьками педагог зможе за умови правильно налагодженого педагогічного спілкування з ними, яке повинно відбуватися за дотримання таких правил:

- щирий інтерес до батьків вихованців, особистісний підхід до проблем сімейного виховання у спілкуванні з ними;
- залучення батьків до оцінювання успіхів дитини, прогнозування перспектив її розвитку;
- заохочення батьків до участі у спільній роботі з дитиною і педагогом, колективом освітнього закладу;
- вміння вислуховувати батьків, намагання зрозуміти їхні проблеми, допомогти прийняти обґрунтоване педагогічне рішення;
- доброзичливість, оптимістичність, привітність у стосунках з батьками та ін.

Батьки повинні відчувати щиру повагу до них як до особистостей, зацікавленість їхніми думками і справами. Якщо педагог буде використовувати правильно підібрані форми роботи з батьками, то ефективність навчання і виховання молодших школярів значно зросте і батьки зрозуміють значущість освітнього закладу і роль учителя у цьому процесі.

Список використаних джерел:

1. Голюк О.А. Використання комунікаційного потенціалу Інтернет у процесі фахової підготовки майбутніх вихователів ДНЗ / О.А.Голюк // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. – Випуск 47 / редкол. – Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2016. – С. 48-52.
2. Голюк О.А. Критерии и показатели готовности будущих воспитателей ДОО к взаимодействию с семьей / О.А.Голюк, Р.Ш.Голюк // Социально-педагогическая и медико-психологическая поддержка развития личности в онтогенезе : сб. материалов междунар. науч.-практ. конф., Брест, 19-20 мая 2016 г. / Брест. гос. ун-т им. А.С.Пушкина ; редкол.: Г. Н.Казаручик (отв. ред.), Т. В. Александрович, М. С. Ковалевич. – Брест : БрГУ, 2016. – С.47-51.
3. Голюк О.А. Организация воспитателем ДОО педагогической поддержки семьи через социальные сети / О.А. Голюк // Социально-педагогическая и медико-психологическая поддержка развития личности в онтогенезе : сб. материалов междунар. науч.-практ. конф., Брест, 15-16 апр. 2015 г. / Брест. гос. ун-т им. А.С.Пушкина ; редкол.: Г. Н.Казаручик (отв. ред.), Т. В. Александрович, М. С. Ковалевич. – Брест : БрГУ, 2015. – С. 47-51.
4. Голюк О.А. Ціннісні орієнтації батьків як основа забезпечення гармонійного буття дитини у сім'ї / О.А.Голюк // Імідж сучасного педагога. – 2015. – № 6 (155) – С. 41-44.
5. Кривко М. Організація роботи з батьками / М.Кривко. – Рівне, 1996. – 267 с.
6. Любчак, Л. Родинна педагогіка: Курс лекцій: Посібник / Л.В.Любчак. – 2-е вид., доп. / Л.В.Любчак. – Вінниця: ФОП Корзун Д.Ю, 2012. – 150 с.
7. Сіданіч І. Виховання у дітей культури взаємин із батьками у навчально-виховному процесі/ І.Сіданіч // Початкова школа. – 2005. – №6. – С. 41-45.
8. Щербань П. Психологія сучасної сім'ї та педагогіка сімейних взаємин / П.Щербань // Рідна школа. – 2005. – №2. – С. 14-15.